

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Közvilámlás.

Sokan azt hitték: eltemettük leg-
alább jó időre.

Mi nem tartoztunk soha e hiszé-
kenyek táborába. El voltunk rá kés-
szülve és vártuk nap-napra, hogy a
Szentos város útcáinak Sima Ferenc
által leendő villámvilágítása ügye mi-
előbb napirendre kerül ismét, mert
hát — ismerjük azt az önzetlensé-
gét, mely nem képes megnyugodni
egy busás és már a markában kép-
zelt üzleti nyereség elvesztésében.

Es ime, a hiszékenyek csatlak-
ozának meg, mi meg hamarosan meg-
értük a várva-várt esemény bekövet-
kezését.

Megtörtént a közvilámlás.

Kátai Pál János lett etappnak
kiküldve: kipuhatólni a hangulat
kedvező vagy kedvezőtlen voltát és
az előőrsi szolgáltatót e derék zele-
nyák olyan lelkiismeretesen teljesít-
ette, hogy már a f. hó 9-iki városi
közgyűlésen előhozakodott vele: mi-
lesz már a városi villámvilá-
gitással? mikor kötünk
már új szerződést a mi köz-
életünk élismert vezérével?

Szépen volt ez jelenetevé nagyon.

TÁRSASÁG.

A szentesi evangélikus egyház múltjából.

(A templomépítési alap története.)

Már 1830-ban egyes lelkes egyháza-
gok, amikor az imaház-építéshez önként nyuj-
tott kölcsön-összeg elengedése által az is-
meretes Fundatio-t létesítik, azzal ér-
velnek — hatnak egymásra, hogy a szük-
imádkozóháznak helyébe egy
új templomnak leendő építése vár reájok.

1835-ben az egyház — a földes uraság
tisztviselőinek jóakarátu kezdeményezé-
sére és közreműködése mellett — Pa-
p-
testvérektől templomépítés céljaira
700 o. é. forintokért megszerzi a mai
templomtér.

1836-ban a megtartott első kanonika
visitató után Molitoris lelkész emléke-
zeteti az előjárókat, hogy az új templom
építéséről dr. Szabó János super-
intendens ur szóbeli meghagyása szerint a
szükséges készleteket vennék munkába.

Az új templom építésére szóló adako-
zás megindítása azonban sokáig késik.
Az 1869-ki közgyűlésen merül fel új
irányú indítvány. A báffy Zsigmond presb.
úr — mond a jegyzőkönyv — egy oly tar-
talmú felhívást intéz a közgyűléshez, mely-
nek értelmében az építendő templomra ada-
kozás nyitnassék olyformán, hogy az egye-

A polgármester megadta a kívánt fel-
világosítást nyomban. De hogy is gon-
dolt ő arra egy pillanattal is, hogy a
Sima-féle villámvilágítási
szerződés káprázttató gör-
rögützei valaha kialudjanak.
Eszébe sincsen biz ő neki
ilyesmí. De hát — sora vagyon min-
dennek. Előbb be kell bizonyítani en-
nek a pupák szentesi közönségnek és
az akadékoskodóknak, hogy a jó
petróleum-világítás semmivel se olcsóbb
a villám-világításnál. Hála a
közvilágítás házilag os kezelésé-
sének: Burián Lajos ezt be is
fogja bizonyítani, még pedig hamarosan,
mert ez iránt előterjesztést tesz
majd a közgyűlésnek. Csak egy kis-
csinyég legyünk hát még türelmessel
s aztán — élénk teszik az új
villámvilágítási vállalat
és bővített negyedik ki-
adásban. Ára ennyi meg ennyi.
Kapható Sima Ferenc önzetlensé-
gi vegyes kereskedésében.

A közvilámlás e káprázatos
cikázásai ámulatba fogják a köz-
önség elméjét. — De ahogy ez az
ámulat toszladozások indul, nyomban
követi a józan értelem, mely elibé-
veti a kérdést:

sek által aláírt összeg 3 év alatt kamat nél-
kül az alőiro által fizetessék be s az indit-
ványozó ezt 20 fittal megkezdí.

Az üdös indítványt a közgyűlés me-
legen felkarolja s kivételével a presbyteri-
umot bizza meg. Tudvalévő dolog — mondja
a lelkes hangú indítvány — hogy minden
hitelekezetnek főösszetartó kapcsa az igazi
szívből jött vallási érzet, a melyből úgy az
Isten mint a felebarátaink iránti szeretetünk
ered; ezen mindnyájunkra nézve szükséges
vallási érzet elérése — az egyház erősítése
— a tagok közt fentmaradó vallási kapocs
csak úgy és az által vivható ki, ha mind-
nyájan egytől-egylgy, gazdag úgy mint szegé-
ny, komolyan akarjuk és magunkat elha-
tarozva erőnk, akarataink, vagyoni allasunk-
hoz képest odahatunk, hogy Isten segítségével
községünkben a hívek száma mához
képest egy Isten háza felépíttessék.

Megemlítésre méltó, hogy a városi elő-
járóság később azon cím alatt, mintha e-
tér a város közönségét illető közterekből
foglaltatott volna el, a nélkül, hogy a város
e foglalásba belenyugodott volna, az egyház
ellen tíz éves pert viselt, nyertes azonban
az egyház lett.

1873. jan. 12-én a közgyűlés egyenesen
a templom-építés előkészítésére hivatik
egybe, hogy az építéshez szükséges előké-
születek már a folyó évben megkezdethes-
senek.

A tárgyat Fromm Sándor, az egy-
ház buzgó gondnoka meleg szavakkal ter-

Ugyan mi alkalmatosságból is
interpellált Kátai Pál János éppen
most a villámvilágítás és
Sima Ferenc vállalati szerződésének
megújítása ügyében és miért látta
szükségét a polgármester már most
kijelenteni, hogy rövid időn előterjesz-
tést teend a közgyűlésnek a közvilá-
gitás tárgyában, miután ő egy pillana-
tra sem hagyta agyában kialudni a gondolatot,
hogy Szentost mindenestre megnyomorítja
a Sima-féle villámvilágítás
szent áldásával?

Mert hogy a mi zelenyák-
jainknál minden szó, minden fel-
lépés, minden interpelláció, minden
cselekedet bizonyos célzattal bír
és előre kiszámítva esik: ezt várme-
gyénk, legkivált pedig Szentos köz-
önségének talán magyaráznunk sem
kell.

Mi célzata volt hát a Kátai
Pál János közvilámlási
interpellációjának és a polgármester
erre adott válaszáának? — ez a kér-
dés-kérdése, mikor ma a közvilági-
tási ügy nincsen napirenden, amikor
tehat ezzel előhozakodni: éppen nem
volt alkalmoszerű.

Fogasnak tetszik a kérdés fölöt-
téb, pedig nagyon könnyű rá meg-
felelni, mert csak két magyarázata lé-

jeszti elő. A közgyűlés megállapodásai
szerint:

Mindeneknek előtte az egyház kebelé-
ben, — saját tagjai között aláírási-iv nyit-
tatik melynek erejével az egyesek által alá-
írt összeg 3 év alatt félévi 6 részletben pon-
tosan befizetendő lesz, a netalán elmaradt
részletfizetés maga után 6-os kamatot von.

Az egyesek által aláírt összeg ál-
taluk erkölcsileg biztosítottak s halál esetén
— örökösöket kötelezi — azon mondas erejé-
nél fogva, hogy az ajánlat adóssággá válik.

Az ügy kivételére és a begyűlt összeg
gyümölcsözötésére egy 5 tagból álló bizott-
ság választatik meg, mely e begyűlt összeget
külön választva az egyház eddigi filléirel
— saját legjobb belátása szerint kezelje és
pedig A báffy Zsigmond előnöke alatt
Schrantz György, Sulecz András,
Molecz Nándor, Szrenkányi La-
jos; pénztárnokul maguk közül Schrantz
Györgyöt választva meg.

A bizottság jegyzőkönyvét Maeskási
Sámuel az egyház érdemes tanítója mint
bizottsági jegyző szép verses felhívással
Máté ev. (3. r. 31. és 32.) verseire alapít-
ott fejtegetéssel nyitja meg. Aljlon itt leg-
alább a felhívás:

Tegyetek jót kiknek itt a földön
Kincs-vagyonból több reá juthatott;
Mint Titus, ki — melyben üdvöst nem tön —
Elvesztettnek tartá a napot.

Ésd az egyház, vallás és tudomány,
Aldozatra hí föl egyaránt,

tezet e közvilámlás célzatának.

Sima Ferencet megbotozták. Megeshet ilyesmi más emberfán is, de közhangulatot olyan művészien nem mindenki tud a maga fejbekollintatása mellett kierőszakolni, mint — a szentesi zelenyákok.

Küldetik a közéletünk elismert vezérének a részvét-iratokat a világ minden tájékáról. Grölandtól Isztambulig, a Fidszi szigetektől a szibériai olombányáig az egész emberiség szíve azon sajog, keble a föltét szorul össze, hogy Sima Ferencet, a szentesi zelenyákvéért megbotozták. És ami fájdalom az emberiségből erre nézvést írásban vagy szóban kitör: azt mind közrebocsátják a zelenyák-újságban, melynek főszerkesztője Sima Ferenc.

A magyar törvényhozást is egyre közéletünk elismert vezérének a bortal ütött koponyája foglalkoztatja. Szentes város polgármestere meg éppenséggel közgyűlési jegyzőkönyvben örökíti meg, mennyire fájónéki a Sima Ferenc feje.

Nagy tehát a közrészvét és még nagyobb a derék férfiú fájdalma, hogy a sebe nem akar begyógyulni.

Vajon nem annak a bortal ütött fejnek a sebére akar gyógyító flastrom lenni a villámvilágítási szerződés megújítása, melyről elképzelik, hogy most — a nagy közrészvét napjaiban könnyebben megvalósítható volna?

Egy kicsinyeg drága patikaszer volna ugyan egy ilyen 30 vagy 50 esztendő vállalati szerződés és Szentes ebben nagy árat fizetné meg egy botlításnak, de közel fekvő a gyanú, hogy a tett interpelláció és polgármesteri válasz alkalmosságára ebben lehetné egyik magyarázatát.

A másik magyarázat félig-meddig magán üzleti ügye ugyan az elismert vezérének és mi ilyenekkel nem szeretünk foglalkozni; de ezúttal ez a magán-üzleti-ügy olyan szorosan össze van fonódva a közügygel, hogy tartózkodásunkat levetközve, erre is ridegen mutatunk rá.

Nem titok ma már, hogy közéletünk elismert vezérének a maga önzetlen áldozatkészségében alkut kötött a szentesi magánfogyasztásra szánt villámvilágítás tekintetében, az immár felszámolás alatt levő szentesi kereskedelmi részvénytársulattal, melynek Burián Lajos polgármester az elnöke.

Magyarán mondva: Sima Ferenc — azon jó reménység fejében, hogy a 30 vagy 50 éves szentesi villámvilágítási vállalatot sikerül elnyernie — eladta a magánfogyasztást a nevezett társulatnak és erre az előleges alkura 2000 ft előleget kapott.

Hogy a társulat felszámolás alá jött, de meg Szentes város képvisellete is eldobta a famózus szerződést, természetesen, hogy visszaköveteli a 2000 frjtát Sima Ferencről és mert szép szerével nem kaphatja meg: perre került köztük a dolog.

Nos, — e per folyamán Sima Ferenc azzal védekezik a 2000 ft visszatérítési kötelezettsége ellen, hogy ő azt az üzleti előleget nem is köteles visszaadni, mert hát ő — eleget akar tenni a másik kötelezettségnek, mely szerint igenis át fogja adni a szentesi magán-villámvilágítást alvállalatba a társulatnak.

Hát nem jó erre a Káta Pál János interpellációja és a polgármesternek erre adott válasza?

Hiszen nagyon pompásan hasznát lehet venni Szentes város képviselőtestületi közgyűlése olyan jegyző-

könyvi kivonatának, mely igazolja, hogy a villámvilágítás dolga és a vállalati szerződés még nem került le végképen a napirendről, sőt a polgármester el van tőlvé, már rövidesen előterjesztést tenni ez ügyben a képviselőtestületnek.

Ezek a tényezők azok, amelyek alkalmosszerűvé erőszakolták a Káta interpellációját és az erre adott polgármesteri felvilágosítást.

Ezért volt szükség a f. hó 9-ki közgyűlési közvilámlásra.

A fiúka elég ügyes, de — azt hisszük kárba vesz, mert ez a közvilámlás élénken megvilágította a szövevény szálait és — résen leszünk.

Vasútügy. A Csongrád, Csanád, Torontál vármegyék valamint Hodmező-Vásárhely város törvényhatóságának intéző körei részéről, a vásárhelyi n.-sz.-miklósi vasútvonalnak tisztán az érdekeltég által — minden üzérkedő engedelményes mellőzésével — leendő kiépítése tárgyában megindított mozgalmak első sikeres következménye már bekövetkezett.

Köztudomású ugyanis, hogy a fentemlített törvényhatóságok kormányzóinak szegedi érkeztele megkeresni határozta a vasútépítéssel érdekelt törvényhatóságokat az iránt: zavazanak meg bizonyos hozzájárulást és vasútépítéshez és egyidejűleg hozzáint 2500 frtot az előzetes költségek fedezésére.

Ennek a megkeresés sikerének első kedvező híret vettük a napokban Csanád vármegye székhelyéről, Makóról.

Ott ugyanis, a megyei törvényhatóság a f. hó 4-én tartott rendes évgyűlés közgyűlés lett ez a megkeresés tárgyalva, mire a megyegyűlés — mint levelezők írja — 40000 frtot szavaott meg az érdekeltégnek a jelzett vasút-vonal építésé céljára s egyidejűleg 2500 frtot tett feljövő az előzetes költségek közös fedezésére.

Meg van tehát téve az első eredményes lépés a terv megvalósítására. Igaz, hogy Csanád-megyről, melynek ez a vasútépítés eminernt érdeke, többet vártunk 40000 ft hozzájárulásnál, de azt hisszük — ha a terv komolyan kivitelez kerül — e megke közönsége nem fog kitérni nagyobb áldozathozatal elől sem és az építés által érdekelt többi törvényhatóság és község is erejéhez és érdekeltégéhez mérve fog a költségekhez hozzájárulni.

S mint örül, ha oltárára teszed,
A miért esd, a szent adományt.

Föl, tehát föl! áldozatra készen
Gyámolítani gyülekezet;

A vallás — s önmagunk érdekében,
Tegye minden azt, a mit tehet.

Az egyház felbuzdult tagjai a januáriusi közgyűlés tartalma alatt 1532 forintot írnak alá. Maga a bizottság vállalkozik rá, hogy a még alá nem írt egyház-tagokat egyenként adakozásra megkeresik. A márciusi bizottsági ülés a pénztárnoknak ama jelentését, hogy a kihirdott íven az egyház 93 tagja összesen 4333 frtot és 50 krt, Halász András asztalos 443. számú háza után tehetségi ártér illetőségét adományozta 5 forint értékben, összesen 4333 frtot és 50 krt írt alá, örvendetes tudomásul veszi, a pénztárnoknak és Sulez András bizottsági tagnak ez aláírások körül kifejtett pártatlan buzgalomkért köszönetet szavaz.

Maga a közgyűlés is elismerésével tünteti ki a szent ügy mellett buzgóan fáradozó bizottságot.

Az aláírt összegből 1876 elején mindössze 562 forint van felvezetve s gyümölcsözőleg elhelyezve. Ez oknál fogva a bizottság javaslataira a közgyűlés a megajánlott de be nem fizetett összegeket meghagyja még 3 évre 6 százalékkal, oly megjegyzéssel azonban, hogy e határidő eltelté után lefizetendő, illetve kötvénnyel biztosítandók lesznek.

Ily intézkedések és lelkes tényezők közre-

munkálása mellett a templomépítési alap részint újabb adományok, részint az alap okkerü gyümölcsösztetése által évről évre szegyen gyarapodik.

1879 és 1880. években, a német fizetett ajánlatok — alig egy két kivétellel, — kötvénnyel is biztosított nyerne.

Az 1880-ban konstatált pénzkézelési szomorú tapasztalat semmi nem ü anyagi veszteséggel nem érintette az alapot.

Az 1889-ben kibocsátott újabb »Felhívás,« — a templom építési alap olymórv gyarapítására, hogy egyháznak száz éves jubileumát immár a felépült szép templom ünnepelhesse, tudjuk nem vezetett ugyan kellő eredményre, am 23 aláíró újabb 1526 forintnyi adománnyal növelte meg az építési alapot.

20,000 forintra száporodván fel az építési alap, egy történetesen az egyháztanácsnak bemutatott dunántúli templom rajzai tervezete, költségvetése, felvetették — a múlt évben — az eszmét: nem latná-e az egyháztanács elérkezettnek a templomépítést, a mikor a nevezett egyházközség a bemutatott s igényeinknek is megfelelő látzó tervet nem egészen 19 ezer forinttal valóstán meg?

Az »Értesítő« — részletesen beszámolt a támadt mozgalomról, az elért eredményről.

A végeredmény a Francsek Imre budapesti építész és miniszteri mérnök által elkészített, s megvalósításra elfogadott szép

terv, mely szerint a közel jövőben egy oly stílszerű templom emelkedhetik a városunknak különben is legszebb helyére eső templom téren, a mely utóbbi megvalósítása volna az évtizedekben át példás aldozatosságával apóit vágyaknak s egyik legszebb középülete városunknak.

A templom-építési alapot egy-két másfelekeztű adakozó szép példájának kivételével, az evangélikus közönség teremtette meg.

Azonban nem szenved kétséget, hogy a szentesi evang. kis egyházat e nagy vállalkozásban megsegítendő Szentes városa közönsége felekezeti különbség nélkül, mihiely az építésben az alapok letételének ideje elérkezett.

Most pedig álljon itt halás kegyelettel megörökítve mindazok neve, emléke, a kik a templomépítési-alap gyarapításához kisebb-nagyobb adományaik tényleges befizetésével, vagy egyes összegek biztosításával hozzájárultak:

500 frttal Jurenak Eduárd, 300 frttal Méréfy Ferenc és neje, 250 frttal Mojszik Lajos,* 220 frttal Hankiss Károlyné, 200 frttal Pokomandy Gaborné, Bányai József, 180 frttal Abafy Zsigmond, 165 frttal dr. Matéfy Ferenc,* 140 frttal id. Sárdi János, 125 frttal Sárdi Mihalné, 120 frttal Pachter Sámuel, 115 frttal Balassa János, 100—100 frttal Abafy László, Antal József,* id. Bajcz József,** óz. Feyér József, Fromm Sándor, Fülöp Lajos, Hankiss Vilma B. To-

* Törlesztés alatt. ** Kötvénnyel biztosítva.

Vármegyénk törvényhatósága a f. hó 21-ki közgyűlésen foglalkozik majd ezzel az ügyvel, mely tárgysorozatba van kitűzve és bizony várható, hogy ez a közérdekű ügy itt is kedvező elintézés nyer, annyival inkább, mert megyénknek mint ez idő szerint is vasúttulajdonosnak nem csupán az áll érdekében, hogy meglevő vasútja újabb építéssel folytatást nyerjen, de ezenfölül érdekében áll e megye egész közönségének az is, hogy ez úton egyesek összekötétes létesítések vidékünk és Erdély meg a Delvidék között, továbbá, hogy a következők műtéptételeinkhez szükségessé fődányagot a legközelebbi forrásból szerezhessük be a vasútépítés végett.

Maga a kormány — úgy tudjuk — élénken óhajtja e vasútvonalnak az érdekesség által mielőbb leendő kiépítését és így: minél gyorsabban határoznak a hozzájárulás kérdésében az erre felhívott törvényhatóságok és érdekelt községek, annál előbb következik be a kivétel, hogy az új vasútvonal építését még ez évben meg lehessen kezdeni.

Városi közgyűlés.

(1895. május 9.)

Nem volt a tárgysorozatban semmi. Legalább valami jelentékeny, általánosabb érdekű ügy egy se, mely csak sejtetné is, hogy ezáltal valami izgatottabb jelenetekre legyen kilátás.

Szürke, apró, kicsinyes ügyek úgy — külső látszatra, de a szürke hüvelyekben ott volt egy-egy érdekes mozzanat magja; — végre is, nem ér egy közgyűlés semmit hecccek nélkül, hat miért ne sikerednének ki eféle kaviár-falatai a közéletnek semmis látszatú dolgokból is?

Hát kiskirerdek. Hála a Burián Lajos nagy talentumának, pártszolgái odaadásának kaptunk heccceket, kaptunk kaviárt is — meg van mentve a városi közgyűléseink reputációja, melyet pedig már félteni kezdtünk, hogy szenzáció-aszkorbán fog elsenyvedni.

A polgármesteri pártszolgaság ezúttal egy indítványban tündökölt, mely szerint a város képviselőtestülete egyfelől a mély megbotránkozását fejezze ki a fölött, hogy Mátéffy Kálmán Sima Ferencet megbotránkozta, pártszol-

maschichné, Holik Lajos,* Kunos Mihály, Schrantz György, Sulcz Pál, Sulcz Endre,* Molecz Nandor,** Zsilinszky Mihály. 80—80 frttal Gombos Károly, özv. Kiss Mihályné, 77 frttal özv. Maletidesz Jánosné, 75 frttal dr. Balassa Péter, özv. Janovics Sandorné, 60—60 frttal ifj. Abafi Zsigmond, dr. Csikányi Károly, Molecz Károly, ifj. Sárdi János, Sárdi Mihály, Sárdi Samuel,* Sulcz István, Petrovics Soma,* 50—50 frttal Bernath György, Bulla Julianna, Nagy Ferencné,* Csizmadia János,** Fábrly Józsefné, Molnár Teréz, Kolpaszky János, Kolpaszky Mihály, Kunos József, özv. Kunos Mihályné, özv. Leszik Pálné, Marosi Pál id., Masznik Gyula, Mátéffy Kálmán, Mátéffy László, Mátéffy Pál, Mátéffy Sándor, Rágyánszky János id., Rizadorler László, Sulcz Lajos, Sulcz Lajosné; 40—40 frttal Juhász Antal,* Bucsán Pál,** Kolpaszky Lajos, Kunos Jánosné, Molecz Lajos, Sárdi József id., Vajda Pál; 36—36 frttal Sulcz Kálmán,* Szrenkányi Lajos**; 30—30 frttal Albertényi Andras, Filöp Alajos, Goldsmidt Ida, Bugyi A.-né** Kohn Mór, Rágyánszky János ifj., Sárdi József ifj.,** Sulcz Andras, Sulcz Károly; 25—25 frttal Dr. Csató Kálmán, Kunos Zsuzsanna, Saling Géza, Dr. Sulcz Lajos, Zólyom Ferenc id.; 24—24 frttal Fehér Sándor**; 20—20 frttal Csátári Sándor Gombós László, Kalmár Mihály, Kotvan János id.; 15—15 frttal Bartók Lászlóné, Macskási Samuel, Marosi Jánosné, Nyiri Gyula,* Vrana Imre,* Zsoldos Ferenc ifj.; 18 frttal Schneider György; 11 frttal Antal János; 10 frttal

gal minősítés szerint orvul megtámadta, másfelől pedig mély részvétét a felett, hogy közéletünk elismert vezérének megszentelt koponyáját ez a kis malőr érte.

Hát jellemző, hogy nem került a zellenyakkok közt egy sem, aki ezt az indítványt megtegye és Burián Lajos polgármesternek kellett ezt a pártszolgálatot is teljesítenie.

Nyomban e famózus tárgyú indítványra villám cikázott át a közgyűlési termen: Káta Pál János interpellálta a polgármestert, hogy micsin már a szentesi villámvilágítás? Nem szabad azt kiadulni hagyni, hanem meg kell csinálni mielőbb. Mert tudni való, hogy Káta Pál Jánosnak rettenetes szüksége van az utcák éjjeli villamos világítására, miután ő télen 7 órakor, nyáron 8 órakor este, ha munkaidő a tanyán kint nem tartja — rendszeren elteszi magát aludni az agyába másnap reggelig és — olyan szépeket lehet bent álmódni, ha kint az utcákat villámfény világítja.

Aztán, mert a villámvilágítás járja a természet rendje szerint is így szokás — lecsapott egy tárgysorozati ügy vitája közepett a mennydörgős mennykő: Szedter Jupiter János olimpusi magaslatról piszkolta, mocskolta le a szentesi iparosokat egészen a sarga földig, olyan minősíthetetlen durvasággal, amely éppen nem méltó egy község képviselői közgyűlésének tárgyalásaihoz.

Hát bizony, a megyénkbeli kisiparos osztályt nem áldotta meg az ég valami dús földi javakkal, hogy e részben Szedter János uram mellé állhassanak; az is lehet, hogy jórésztük nem szeűtett magába annyilatim morzsát, mint ökögyelmec, de az meg már bizonyos: a mi iparososztályunk minden tagjában lesz és van annyi helyes érzék a köztisztesség iránt, hogy nem fog soha nyilvánosan olyan brutálisan eltiléni egy egész társadalmi osztályt, mely végre is a városalkotó polgári elem zömét

Abafi László közvetítésével Bajar József, Benedek György, Bernhard Gyula, Bucsán Mária, Fehér Pál, Kolpaszky György, Marcsó Istvánné örökösei, Stark Nandor, Sulcz Mihály, Szentesi takarékpénztár, Tassádi, Sonnenfeld Samuel, Varsányi Samuel; 9 frttal Masznik János; 7—7 frttal Bakai Péter, Draskóczy Lajos; 6—6 frttal Dudás István ifj., Depszer Gusztáv, Kaiser Károly,* Kugler Karolin, Verner Pálné, 5—5 frttal Bajcer Lajos, Bucsán György,* Bucsán Julianna, Fábrly József, Halász Andras, Jalcovszky Lajos, Juhász Pál, Kis Sándor, Kozák György, Kukul János ifj.; 4 frt: Dudás István; 3—3 frt: Saling Pál, Vranka János; 2—2 frt: Achim Adam, Antal, János asztalos, Baross Károly, Bubor István, Ernst József, Kunos Jánosné, Mezei Mór, K. Szabó Andras, Szilagyai Sándor; 1—1 frt: Bernat Pál, Heker István, Németh István, Patáki József, Molnár Sándor. Ezen kívül: Ehen János 80 kr, Kovács Mária 20, Wobobkientz Viktor 13 kr,

Az evang. egyház tagjai között ma is vannak, a kik csak felhívásra, alkalomra várnak, hogy adományaikkal ők is hozzájáruljanak a templom-építési alaphoz. Szép számmal a kik a már meghozott áldozatok után még mindég újabbakra is szívesen elhatározzák magukat. Epen azért:

„Föl, tehát, föl! áldozatát készen Gyámoltani gyülekezetest; A vallás! — s enmagunk érdekében, Tegye minden azt, a mit tehet!”

képezi, — ez osztály jelen nem létében, — ahogy ezt Szedter János uram az ő indokolatlan és értelmetlen kirohanásában cselekedte.

Szedter János — úgy látszik — elfelejtette már azt a nagyon helyén volt köztisztességi oktatást, melyet egy bizonyos vértárgyalás alkalmakor kapott és amely arra tanította ki, hogy — egy gyűlésen jelen nem levő egyént vagy egyéneket sértegetni, durván megtámadni: nem valami nagy virtus, mert hiszen az a megsértegetett még csak vissza se fricskázhatja a sértegetőt. Ehez nem kell valami nagy bátorság — oktatta akkor a tanítás Szedter Jánost — mert ilyen megcselekedhet — a kanászlégény is.

No de, Szedter János akart lenni ennek a közgyűlésnek a kaviár-feltálatoló szakácsa és van-e, aki tőle e kétes dicsőséget, hogy városa 700 egyént haladó tisztessé iparososztályát nyilvánosan meggyaláznia akarta — irigyletlen?

Mi bizonyára nem s át is térünk az ő hős kirohanásairól részletes közgyűlési tudósításunkra, a következőkben:

Előnk: Burián Lajos polgármester a közgyűlést délelőtt 9 órakor megnyitván, bejelenté Polgár Samuel és Körögyi József képviselők elhunytát, mely vesztéség fölött a képviselő részvétét fejezi ki.

Nyomban erre Kálmán Mihály állt elő egy indítvánnyal, hogy a mostoha viszonyokra való tekintettel nem volna-e jobb a túl a kurcai közfürdőépítést kedvezőbb időkre elhalasztani?

Miután erre a polgármester kifejtette, hogy a fürdőépítésre a költség ez évre van előirányozva, sőt a munka is vállaltva adva s hogy az elhalasztás nem igen javítana a város anyagi helyzetét, a fürdőlétesítést pedig a közegészségügy sürgesen megköveteli s miután ebben a magyarázatban úgy a felszólaló mint a közgyűlés megnyugodott: Burián Lajos előterjeszté a maga famózus indítványát, mely szerint: — a közgyűlés megbotránkozását fejezze ki Mátéffy Kálmán Sima Ferenc ellen elkövetett brutális orvta madása (így!) fölött és egyúttal fejezze ki mély részvétét is a közéletünk elismert vezéréért e sajnos esemény fölött.

Időt, hogy valaki ez indítványhoz hozzászólhasson, nem engedett az elnök, hanem sietett kimondani az egyhangú határozatot, hogy az ő indítványát a közgyűlés elfogadja; mire nyomban felemelkedett Káta Pál János, meginterpellálta a polgármestert: mi lesz mar a város villámvilágításával, mert ha a vállalkozó belefáradt is már a felsőbb hatóságok akadékoskodásába, még sem lesz jó ez a fontos ügyet a napirendről levetenni.

Burián Lajos sietett megnyugtani az aggodalmaskodó városatyát, kinek annyira nyomja a lelkét az utcák éjjeli villámvilágításának ügye, — hogy ő se akarja a villámvilágítás ügyét eladulni hagyni, de előbb a petroleumvilágítás háziágos kezelésével kell bebizonyítani, hogy bizony ez se kerül kevesebbe a villámvilágításnál. Azt hiszi, erről rövid időn modjában lesz, tüzetes jelentést terjesztieni a közgyűlés elé.

Csak mikor az interpelláló és a közgyűlés ezt a választ tudomásul vette, térhetett át a tanácskozás a napirendre, melynek legelső tárgya volt volna: a városi gyámpénztár 1894. évi szamadásainak elbírálása.

Ezt megelőzően azonban még Petrovics Soma szólt fel, kifejtve, hogy az eddigi tárgyalás olyan rohamosan ment, hogy idő se került a közbeszólásra, holott ő nem hagyhatja szó nélkül a polgármester megbotránkozását az indítványt, mert helytelennek tartja, hogy itt a közgyűlés, a törvénynek mintegy prejudikálva — már előre jegyzőkönyvileg orvta madásnak mi-

nösítse Mátéffy Kálmán cselekedetét, melyet bizonyára partkülönbség nélkül ítél el és sajnál mindenki, hogy közéletünk ide fejtődött.

Temesváry Antal sietett a polgármester védelmére, hogy az indítvány elfogadásával még nincs ez az eset ortodox madárnak minősítve, míg maga a polgármester egyszerűen kijelentette, hogy igaz ugyan amit Petrovics a tárgyalás rohamos voltáról megjegyz, de ő kimondta a határozatot és így nem enged többé senkit e kérdéshez hozzászólani.

Következett a napirend.

A különben semminék tetsző első tárgya ugyanis volt burkolva az indítvány, mely szerint a Döme-féle sikkasztásból származó hátralek, melynek megtérítésében a belügyminiszter felelőleg marasztalta a kötelesegnulástó tisztviselőket — mint behajthatatlan irassék a tartalékalap terhére.

Csupán Schlesinger Károly dr szolt hozzá a kérdéshez, hogy kifogásolja azt a helytelen és törvénytelen eljárás, mely szerint ez a fontos ügy ilyen elburkolt formában kerül elő s a napirendre való világos kitűzés nélkül intéztesék el. Egyébként kijelenti, hogy — ha ennek dacára a közgyűlés a javaslat tárgyalásába belemegy, ő a maga részéről készségesen hozzájárul ahhoz és megszavazza a tőrlést, illetve leírást, megszavazza pedig azért, mert ha a miniszter egy fejeleműleg vádolt volt tisztviselő előnyére kegyelmet gyakorol Szentes város árpányzára rovasára, a város maga is lehet olyan nagylelkű, hogy a többi marasztalt volt tisztviselővel szemben kegyelmet gyakoroljon.

Burián Lajos — a felszólaló lelkiismeretének megnyugtatóra kijelenti, hogy s ez ügynek illetélen elintézésére felsőbb helyről kapott utasítást, különben egy ízben már ugyanilyen formában lett ez az ügy a közgyűlés által elintézte.

A képviselőtestület erre egyhangúlag elfogadta az indítványt, ami így helyén is volt, mert tényleg komikus leendő, hogy míg a hanyag volt tisztviselők egy része kimenekül a sikkasztás okozta kár megtérítésének kötelezettsége alól, addig a másik részük meg kártérítésben marasztaltassék.

A gyampentzari tartalékalap 1895. évi kamatainak a tisztviselők 1896. évi fizetéspótlékára leendő felhasználhatóság, a megye útján fogják kérni a belügyminisztertől.

A hűsvágási szabályrendelet tárgyalását elhalasztották a f. hó 20-ki közgyűlésre, miután az a képviselőknek még nem volt módjukban kellően tanulmányozni.

Hasonlóan elfogadták a gimnáziumi bizottság javaslatát is a gimnáziumi tanárok nyugdíja ügyében, miután előbb a polgármester felvilágosította a tévedésben levő és ezért felszólaló Babócs Sándort, hogy itt nincsen a város semmi újabb megerhelhetőségéről szó.

Az erre következett két tárgyról egyszerűen tudomásvételre szolgált, valamint Csató Zsigmond dr. alispánnak az 1895-ki városi virilisényjegyzéket jóváhagyó leírata is.

Most került sorra Győri Sándor csizmadia iparosnak a tanács azon határozata ellen benyújtott fellebbezése, melyly a szolgák és rendőrök ez évi csizma-illetményének szállítását vállalató egy szegedi embernek adták oda, a szentesi iparosok melleszével.

Felolvasták a fellebbezést, mely nem éppen kiméletesen van megírva, de amelyről Győri Sándor azt mondja, hogy — ha a hangja egy kissé érdes, hát ő azt a hangot a város gazdasági tanácsnokától vonta el, aki vele szemben elég goromba volt.

Novobáck Győző tanácsnok a fellebbezéssel szemben elmondja a vállalatba adás történetét s bizonyítványi igyekszik a tanács és a főeljárásának kérért voltát.

Cicatricis Lajos dr., különösen a fellebbezés módorára való tekintettel ez alkalommal jóváhagyó indítványozza a tanács határozatát, mely különben is korrekció volt, miután a legelőssé ajánlattevőnek adott oda a csizmaszállítás vállalatát. Aztán élénken esztelre a kispar nyomasztó hely-

zetét, egyuttal indítványozza: mondaná ki a közgyűlés, hogy a jövőben az ily apróbb szükségletek beszerzésénél a versenyben kizárólag helyi iparosok ajánlatát vegye a tanács figyelembe.

Szedér János szintén elutasítani javasolja a fellebbezést, mert a tanácsot meg kell védelmezni. De aztán nem is akarja a tanácsot oda utasítani, hogy a jövőben csak szentesi iparosok vétessenek a versenynél figyelembe.

Szathmáry Pál, Kátai Pál János, Kálmán Mihály és Szőke István melegen védelmére kelnek a helyi iparosoknak és sok egészséges érvel támogatják fellebbezésüket, melynek során a három utóbb nevezett még a tanács határozat megsemmisítését és a vállalati verseny újabb meghirdetését is indítványozza.

Cicatricis még egyszer felszólal a maga indítványa mellett, de aztán utolsónak felemelkedett újból Szedér János és tartott a szentesi iparosztály ellen egy olyan kirohanást, mely durvaságban és elbizakodott gögben ritkítja pártját még nálunk is, ahol pedig sok kemény és a komoly tárgyalások keretében nem illő, mert azokat lealacsonyító szó csik a közéleti tsakban.

Szedér János beszéde elejtől végig a legvadabb sértésekkel halmozta el az iparosokat, hogy bezegg tudnak kávéházba, koresmába jarni, billiárdozni meg kártyázni, pedig jobb volna, ha kubikra mennének, mert oda illenek a talicska szarva közé. Ilyenkor aztán — úgy mond — mikor vállalati versenyről van szó, megszarolnak a várost, ha az idegeneket kitűrnék a versenyből. Ezért is Cicatricis indítványának elvetését és a saját indítványának elfogadását ajánlja a közgyűlésnek, melynek többsége aztán a szerint szavazott, rosszaságát fejezve ki a Győri által fellebbezésében használt sértő hang felett.

A hátralevő két ügy gyors elintézésével, melynek során Papp László közpénztárosnak és Farkas Mihály adópenztári tisztnek a kért szabadságot megadták, — a közgyűlés véget ért.

A megyegyűlés tárgysorozatóból.

Százhatvanhárom ügyet ölel fel Csongrádvármegye f. hó 21-én, délelőtt 10 órakor kezdődő rendes érvényes közgyűlésének tárgysorozata, melyből az általánosabb érdeklőket itt kivonatoljuk:

Sváb Jakab arcképének leleplezése. — Alispáni érvényes jelentés.

— Az újonnan rendszeresített vármegyei 3-ik aljegyzői állásnak választás útján leendő betöltése. — Központi választmányba egy tagnak választása. — Mátéffy Kálmán tisztáninnen jár.

főszolgabírónak ezen állásáról bejelentett lemondása. — Csanádvármegye főispánjának megkeresése a nagyszentmiklós-makó-hm-vásárhelyi h. é. vasút létesítése tárgyában. — A szentes-hm-vásárhelyi vasúti érdekeltség végrehajtó-bizottságának megkeresése a hm-vásárhely-földeák-makói h. é. vasút tervbe vett kiépítésének támogatása iránt. — Baranyi Ödön országgyűlési képviselőnek kéréme a szentes-csongrád-csegelei h. é. vasút-vonalra hozzájárulás megszavazása iránt. — Alispáni előterjesztés a várnagyi állás megszüntetése tárgyában. — A m. kir. belügyminiszter 29003895. sz. leírata a várm. anyakönyvi kerületek megállapítása tárgyában. — A keresk. m. kir. miniszter 167101895. sz. rendelete a műút-építési célokra megszavazott 600.000 forintos kölcsön engedélyezése tárgyában. — A keresk. m. kir. miniszter 9601895. sz. rende-

lete a Széchenyi kongó-útnak állami kezelésbe leendő átvétele iránt. — A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 493291894. sz. leírata a tiszai állandó híd építési költségeihez való hozzájárulás tárgyában. — Dr. Pollák Sándor várm. t. főorvosnak a főorvosi javadalom felemelése iránt előterjesztett kéréme. — A vármegye főorvosának javaslata a körörsvíi körzetek újabb szabályozása tárgyában. — Hevesvármegye közönségének kórirata az 1889. évi VI-ik t.-cz. 25. §-ának megváltoztatása tárgyában. — Szentes város képviselőtestületének 39895. sz. határozata 30.000 frtnyi váltókölcson felvétele tárgyában. — Szentes város képviselőtestületének 70895. sz. határozata a városi főgimnázium állami kezelés alá bocsátása ügyében kötött szerződés elfogadása tárgyában.

A közgyűlés előreláthatóan egyike az izgalmasabbaknak, valószínű, hogy akkorra meggyógyul közéletünk elismert vezérének fenséges koponyája és így elhozza azt a gyűlésterembe — — egy kis... tetemre hívásra.

Ujdonságok.

Szentes, 1895. május 12.

— **Személyi hir.** Vadnay Andor dr főispán a mai napon Budapestről Szegedre utazik, honnan az őgróf Pallavicini uradalmaiba randul ki vadászatra. A főispán aztán kedden vagy szerdán hazaérkezik Szentesre.

— **Arcképleleplezés.** Néhai való Sváb Jakab, megynék volt nemesszívú nagybirto-kosának arcképet festette meg Csongrádmegye törvényhatósága a közgyűlési terme számára, így akarván halálának és kegyel-tének kifejezést adni az egyszerűségében is jeles fia emlékezeté iránt, aki nagylelkű alapítványával hervadhatatlan érdemet és örök-emlékü nevet szerzett magának. A nagylelkű alapítványból állandóan 5 csongrádmegyei ifjú élvez majd ösztöndíjt tudományos kiképzé-tetésére idejére és ezen alapítvánnyal szerzett érdemére fog bennünket mindenkor emlékez-tetni a nemesszívú adományozó Sváb Jakab arcképe, melyet a f. hó 21-én megnyíló közgyűlés alkalmakor fognak leleplezni.

— **Mindnyájunkat érhet baleset.** Szörnyű baleset érte a f. hó 10-én a körös-tisza-marosi armentesítő-társulat köztisztelőben álló főigazgatóját, Fekete Mártont: a Szentesi Lap-című zelenyák-újság (P)-je, aki köztudomás szerint a Pinter Gyula jeles névre hallgat, állított ki a nevezett újság f. évi 56-ik számában a részére egy tisztességérzetet és jóízűlést tanúsító bizonyítványt. Igaz, hogy ez a bizonyítvány csak feltételes és egy harkikötés foglaltatik benne; az is igaz, hogy mi itt Szentesen mindenféle gyárilag készült bizonyítványnak neki vagyunk már edzve és idegeink nem háborognak a legvadabb dolgok felett sem: de ez a szörnyű baleset és csapás, mely a Pinter által kiállított tisztességi bizonyítvánnyal Fekete Mártont sújtotta, ennek dacára is élénk és általános részvétet keltett és számosan keresték fel a megyepárt kitünő vezéré, hogy e részvétnek az öt ért súlyos

csapás fölött kifejezést adjanak. Mint a látogatók és alkalommal örömmel meggyőződtek, Fekete Márton a szörnyű baléset dacára is friss jó egészségnek örvend és a famózus bizonyítvány éppen nem tett kárt sem testi épségében, sem pedig — a jóízlése és — tisztességében.

— **Versenybírálat eredménye.** Tegnap járt le a vármegyeház melléképületének javító-munkájára — a megye részéről meghirdetett zárt ajánlati verseny határideje és ugyancsak tegnap bontották fel az ajánlattevők jelenlétében, az alispáni hivatalban a zárt ajánlatokat. A munka összesen 524 frt 50 krral volt előírva, amibe bentfoglalatik a kőműves és ács-ipari javítás is. Összesen 3 zárt ajánlat érkezett be: Borsos Antalé 443 frt 70 krral, Bodnár Lajos és Szóke Gábor együttes ajánlata 460 frt 29 krral és Dobózi Mihály és Bene István kőműves együttes ajánlata 439 frt 56 krral. Mint legelőnyösebb ajánlattevőknek, a munkát a legutóbb nevezetteknek adták ki vállalatba.

— **Tisztviselők majálisa.** Hirt adunk róla lapunk legutóbbi számban, hogy Szentváros tisztviselő testülete — a farsangi bál sikerén nekibuzdulva — majális tartást tervezik. A f. hó 9-én értekezletet tartott a tisztviselő-kar és ez alkalommal véglegesen elhatározták, hogy a majális a f. hó 26-án a túl a kurcai tanácskozó teremben tartják meg. Ezután megalakították a 30 tagú rendező bizottságot, melynek élére Novobáczy Győző gazdasági tanácsnokot választották meg elnöknek. E rendezőség dolga lesz megállapítani a tavaszi mulatság programját.

— **Bületin egy koponyáról.** Közéletünk elismert vezérének bortalutott koponyasebe — a leghírnevesebb sebészdoktorok egyhangú véleménye szerint — semmiesetre sem szabad, hogy teljesen begyógyuljon az ellene elkövetett orvgyilkossági kísérlet huszadik fordulónapja előtt. A tett elkövetése után való 21-ik napon azonban a fenséges koponya teljesen kiépül borzasztósebből. Érverés percenként száz és egyezredrészt, komplikáció sehogy se akar bekövetkezni. Nagy betegünk a körülményekhez képest jól érzi magát; hangulateltelési mánia növekvőben. Félt, hogy nagy betegünk fenséges bortalutott koponyáját nem viheti be Szegedre a f. hó 16-án ellene folyó büntényítő végtárgyalásra és így a tárgyalást, melynek megtartását pedig olyan forró nöhajtja, ismét el fog kelleni halasztani.

— **Jutalom jó cselédeknek.** A mi kis gyékényes falunk, Tápé község im megmutatja, milyen szép és nemes munkára volnának hivatalva a községekben az egyesületek. Mint onnét lapunknak írják, a tápéi gazdasági kör erkölcsös magaviseletű, kötelességtudó és takarékos cselédek jutalmazására díjakat tűz ki. Tápén talán, a jó gyékényes magyarok közt akár még jó cseléd. Az 1-ső díj 4 korona, 2-ik díj 3 korona, 3-ik díj 2 korona.

— **Harc a posta ellen.** Nagy bűnbe eshetett a szentesi postahivatal főnöke: jó Szilávik Gyula; görbén talált talán rá nézni valamelyik helyi Simista-zelenyákra, vagy nem tetszik az ábrázata az uralkodóknak, de bizonyos, hogy nagy az ő vétké, mert egy idő óta rendszeres hajszá indul meg ellene és a postahivatal ellen a zelenyák ujságban. A multkor azért márták meg a postát, mert hogy egy Szt. Miklósról érkezett ajánlott levelet

csak ötöd napon kézbesítettek ki Simának, most meg azért, mert Szegedről egy szép napon a levelek olyan siralmas állapotban érkeztek meg, hogy a városi adóhivatal főnöke és a városi iktató azok átvételét is megtagadta. Mindez úgy van előadva, mintha a szentesi postán szándékosan roncsolnák meg a levélborítékokat, hogy a levél tartalma kiolvasható legyen. Hát ez csakugyan tűrhetetlen állapot volna, ha tényleg úgy volna. Szerencsére azonban nem így áll a dolog. Magunk is láttuk azokat a szentesi hivatalok által át nem vett szegedi leveleket. Azokon bizony az tetszik ki, hogy a föld szennyében is meghenteregték, bizonyosan még Szegeden, a vasútra szállítás alkalmakor, véletlenül a külső csomagoló közös burkolatukkal együtt valami vasúti vagy egyéb kerétkalpa alá kerülve. Miért nem marja hát meg ezért a zelenyák-ujság a leadó szegedi postahivaltat? Ami a szentmihályi levelet illeti, az már csakugyan a szentesi postán veszteltél 4 napig; még pedig azért, mert az illető napos — az este érkező levelek szekrényének ellenzár-kulcsát véletlenül reggelre elvesztette s várni kellett, míg a Vertheim-zárnak új kulcsot küldenek Budapestről. Ilyen kis baj megeshet akárkivel is.

— **Vérnyom a piacon.** A f. hó 10-re viradó reggelen nagy vértócsa riasztotta meg a Kossuth-téri Bánay József utóda cég üzlethelyisége közelében az azon járókat. Büntény esett-e itt vagy csak közönséges vérzés? — tanakodtak sokan s im, ahogy közelebből vizsgálgatják a vértócsát, annak közepett egy körülbelül 2 hónapos gyermek-magzatot találtak. A rejtélyes leletről tudomást szerzett a rendőrség is, az utca kövén elszült csepp magzatot bevitték a rendőrségre és megindították a legerélyesebb nyomozást annak kiderítésére: vajon bűncsejt forog-e fent vagy véletlen szerencsétlenség és kitől származik akár az egyik akár a másik eset?

— **Birtokon kívül föllebbezhető.** Egy furcsa tanácsi végzést volt alkalmunk a napokban látni, mely csudálatos világításba helyezi Szentváros böles tanácsának jogi és közgazdasági tudását. Ezt a végzést a túl a kurcai új közfürdő építési munkálatainak vállalatba adása tárgyában hozták a f. hó 7-én tartott tanácsülésen, 1406 szám alatt és a tanácsi bölcsesség azt mondja ki benne, hogy ez a végzés csak birtokon kívül föllebbezhető meg. Hogy honnan vette a város tanácsa a jogcímét ily semmi törvényben nem gyakorozó kikötésekkel cifrázni fel a végzést: nem tudni; de ha a községi törvény azon rendelkezéséből vette, mely szerint a közgyűlés határozatokhozhozhat, melyek csak birtokon kívül föllebbezhetőek meg, úgy akkor konstatalunk kell, hogy a tanácsi koponyák nem jól fogták magukba a községi törvény rendelkezését sem, vagy talán nem is akarták bevenni az agyvelejükbe. Mert a községi törvény ez a rendelkezés szerint is, a birtokon kívüli föllebbezés iránt hozott határozat nem csupán, hogy világosan kitüntetendő magában a határozatban, de ezenfölül a határozat rendelkezését határozottan indokolni is kötelesség. Az általunk hivatkozott tanácsi végzés azonban nem respektálja ezt s röviden csak a birtokon kívüli föllebbezhetést diktálja. De mit is feszélyezné olyan nagy szellemeket, amilyenek a szentesi tanács tagjai, az ilyen apró törvénytelen ség sniccerék?

— **A kuruzsolás áldozata.** Varga József IV. tizedbeli 40 év körüli életkorú lakos huzamosabb ideig szenvedett gyomororbánban szétgyógyítani kereste meg a n. t. a l József D. a l l o s P. a t a k i Erzsiki kuruzsolóösszont, aki aztán a vajkósságaival olyan alaposan kúra alá vette Varga urat, hogy halálra vált tőle. Utolsó instanciaként, haldokolva még is csak orvos-doktorhoz kellett folyamodnia, de bizony — már későn, mert a szegény emberen semmiféle orvosser se segíthetett többé, — belehalt a kuruzsolásba. Az őt halála előtt 2 napig gyógykezelő orvosnak legalább az a szakértői véleménye, hogy a kuruzsolás szorosan összefügg Vargha elhalálásával. Az eset a rendőrségnek is tudomására jött és az ügyet, a törvényszéki orvosi boncolás megjelölésével végezték a büntényítő bírósághoz.

— **A pákulicok.** Hegeyi Antal plébános csongrádi lapjában »A pákulicok« cím alatt jelent meg egy cikk, mely Bozó Mihályt azzal vádolja, hogy valamikor régen megleszte volna egy utcasarkon Csemegi Antal volt főszolgabíró, hogy orozva megtámadja. Régóta húzódozó sajtópör folyik a szegedi törvényszék előtt e cikk miatt és egy ízben már ki is volt tűzve az esküdtszéki végtárgyalás, de nem lehetett itélni, mert a koronatanú, Csemegi Antal akkor gyöngéledett és nem jelenhetett meg. Ennek a megyei sajtópernek június 6-án tartják meg a végtárgyalását a szegedi esküdtszék előtt.

— **Töt munkások az alföldön.** A felvidéki töt munkások évek óta az alföldre húzódnak aratás előtt, munkakeresés céljából. Egyszerre három helyről is: Trecsén, Nyitra és Bars megyékből érkeznek hírek a munkások tömeges indulásáról. Barsvármegyéből, Aranyos-Marót és környékéről április elejétől közel 400, Trecsén vármegyéből több mint 1000, Nyitra vármegyéből pedig mintegy 800 munkás mozdult meg s részben Budapestre, részben Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Békés, Csongrád, Arad, Pest, Heves megyébe és az erdélyi részekre húzódtak le. A felvidéken, ahonnan a munkások eltávoztak, a napszámbegek meglehetősen emelkedtek.

— **Hirtelen halál.** Egy övegy asszony rokonát ment látogatni a napokban, a sajátjától távolabb eső tanára, Rózsás István derekgyéha-öldali 70 éves tanyai lakos. Elment látóba és nem is tért többé vissza a maga otthonába, mert két napi vendégeskedés után ahogy a házból kiment a tanyaföldre, hamarosan visszasiettett az épületbe azzal, hogy 6 rosszul érzi magát és — meg fog halni. Pár perc alatt ez a jóslása be is teljesedett. Az orvosi látlelet szerint szélütés szakította hirtelen végét az aggastyán életének.

— **Szegedi löverseny.** A szegedi gazdasági egyesület löversenyt rendez a f. évi június 3-án, pünkösd másnapján d. után a szabadkai országút mellett levő löversenyterén. A versenyen összesen 7 futam lesz a következő díjakkal: I. futam »Egyleti díj«, táv. 1500 méter, tét. 6 frt, jutalom 1-sőnek 200 korona, 2-iknak 100 korona. Csak egyleti tagok saját nevelésű 4 éves meg nem haladó korú olyan lovai futhatnak, melyek az egylet löversenyén még nem futottak. II. »Szeged város díja«, táv. 2500 méter, tét. 10 frt, 1 díj 300, 2-ik díj 100 korona; futhatnak Szeged határában nevelt és egyleti tagok tulajdonában levő lovak 5 éves korig. III. Sikverseny egyleti tisztettdíjra; táv. 1000 méter, tét. 6 frt, 1-ső és 2-ik tiszteletdíj — úrlóvasoknak. IV. Ügető verseny kettős magánfogatokkal; táv. 3000 méter, tét. 5 frt; 1-ső és 2-ik tiszteletdíj, úrkocsikkal által hajtandó kettős úri fogatoknak. V. Szeged város nyílt versenydíjra; táv. 3000 méter, tét. 12 frt, 1-ső díj 400, 2-ik 120 korona, futhat minden az országban nevelt lo, bárkinke tulajdona, 6 éves korig. VI. Akadály-

verseny a szegedi hölgyek díjára; táv. 3200 méter, tét 6 frt., 1-ső és 2-ik tiszteletdíj. VII. Vadászverseny, táv. 4000 méter, 1-ső díj 60. 2-ik 40, 3-ik 20 korona, nevezhetnek a 3. hodvéd-huszárezred altiszteji. A nevezések az egylet titkáranál (városi bérház I. emelet) f. hó 28-ától 31-én déli 12 óráig történhetnek.

— **Jóságvesztélem.** Tóth Mihály derekgyázoldali tanyáján kiütött a sertés-orbánc, melyben eddig a nevezettek három drb. sertése hullott el. Az illetékes hatóság nyomban megterte a kellő óvintézkedéseket a tanya zár alá vétele és szigorú fertőtlenítése iránt.

* **Dr. Halász,** orr-, torok-, gége-, fül- és fogorvos a szomszédos Hm.-Vásárhelyen telepedett le, hogy mint specialista ott szolgálja a szenvedő emberiséget. A teljes képzettségű orvosnak lapunk mai számban levő hirdetésnyére ezúton is felhívjuk a közönség figyelmét.

* **Bankegyesületi váltóüzlet-részvénytársaság.** Nagyméltóságú Szentmártoni Radó Kálmán ur valóságos belső titkos tanácsos oklevelte alatt, mult hó 24-én alakult meg 2,000,000 korona alaptőkével a „Bankegyesületi Valtóüzlet-Részvénytársaság”, melynek vezetésével B a s c h Lajos ur bízott meg, ki évek hosszú során át a magyarált hitelbanknak főhivatalnok és később a budapest-tervezési takarékpénztár váltóüzletének főnöke volt. — Ezen intézetnek üzletkört megismerteti mai hirdetésünk, melyre t. olvasóink szives figyelmét felhívjuk.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztőség!

Szentes város képviselőinek a f. hó 9-én tartott közgyűlésén, a szentesi iparosostályt melyen sértő és megalázó olyan kíméletlen kifakadás történt, melyet megortatlanul, az iparoság tisztessége érdekében — nem hagyhatunk s azért kérjük, szíveskedjék jelen nyilatkozatunknak b. lapjában helyet adni.

Szeder János városi képviselő ugyanis azal vágta meg egy felszólalásában a szentesi iparos-ostályt, hogy annak tagjai a kávéházban és kocsisban biliárdozgatnak és töltik az időt, pedig nagyon oda illenének a kubikos-talicska szarva közé és jobb volna, ha napszámba, kubitolni járnának.

Amikor Szeder János e minősítésselentel durva támadást a legerélyesebben visszautasítjuk és a tisztességgel meg nem egyezőnek jelentjük ki azt, hogy a város közgyűlési termében, ott jelen nem levő és magukat ott megvédelmezni nem képes egy egész társadalmi osztály fölött akárhí is palcát törve, az egész iparos-ostály becsületébe otrombán belegázoljon, egyúttal készségesen ismerjük el azt, hogy mi csak egyszerű iparosok és nem urhatnám földművelők vagyunk, munkánk után megengedünk magunknak egy kis tisztas szórakozást is: de nem ment ki soha egyikünk se a nagyvölgyre, vasvillával hanyi ki belőle a vizet.

Ez az csupán, amit Szeder János durva közgyűlési kirohanására, a saját egyéni és testületi reputációnk érdekében megjegyezni kötelességünk.

Szentesen, 1895. május 10-én,

Tisztelettel:

Több szentesi iparos.

Irodalom.

Szalay Baróti »A magyar nemzet története« című kiváló munkájából most kaptuk az I. kötet 13-ik füzetét, melyben az Árpád-házbeli királyok kora immár végére jár. IV. Béla, V. István, Kun László királyok története van benne elmondva, az eddig is már annyiszor elismert élénkséggel és alapos-sággal. A füzethez két műmelléklet van csatolva. Az aradi gyűlés rajza Geigertől és Thia Mór ama híres festményének reprodukciója, mely az Imre és Endre közti jelenetet ábrá-

zolja. A szövegbe nyomott illusztrációk a következők: Przemysl Ottokár pecsétje; Szt. Margit kolostorba vonul; A Margit-szigeti kolostor romjai; — István ifjabb király pecsétje; Kezdi I. betű II. Endre 1224-iki okleveléről; V. István pecsétjének előlapja; V. István pecsétjének hátlapja; V. István ezüst pénze; Erzsébet királyné, V. István neje pecsétjének előlapja; Erzsébet királyné, V. István király neje pecsétjének hátlapja.

Egy füzet ára 30 kr. Az egész mű mintegy 60 füzetben lesz teljes és megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) kiadó-hivatalában, Budapest, Andrássy-út 21. szam.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása. Viharos időjárást jelentenek lapunknak az Alduna tájékaról: igen erős a szélvész Orsova, Zimony, Pancsova és Bázias vidékéről. Általában véve az ország délkeleti részén fűs nagyobbára mindenütt élénk. Eső csak elvétve volt a tegnapi nap folyamán, míg ma alig esett valahol. Esőt jeleznek a központi meteorológiai intézetek Troncsénból (zivatar és jégesővel), Keszthelyről, Orsováról, Herényről, Teme-svárról, Maros-Vásárhelyről és Botfaluról. A tegnapielőtti eső, amint ez most már konstálható, az erdélyi vármegyéknek jóformán minden részére kiterjedt és így Erdély az aszálytól egy időre bizonyára megmenekült. Az ország északkeleti részén és keleten azonban még mindig hiányzik a csapadék; ezek a vidékek már-már nagyon rossz helyzetben vannak. Az őszi gabona több helyen, mint a mai tudósításokból kitűnt, már nemcsak száriba hajtott, hanem kezdi kalászat is kitolni; főképp a jobb rosznál észlelhető e rohamos fejlődés. Mintha helyre akarna útni az elvesztett időt, oly rohamosan haladt az utóbbi napokban. A rosz — amint ezt már említettük, — nagyon sokat szenvedett országszerte; némi vigasztaló lehet azonban, hogy a búzánál mutakozó szép fejlődéssel kissé kárpótolva van a gazda. De nemcsak Magyarországon pusztult el olyan sok rosz; tudósításaink szerint hasonlóak a viszonyok részben Ausztriában is, sőt Romániában, Oroszországban, különösen pedig Németországban. Egész bátran föltehetjük, hogy Európában az idén legalább is 5-6 millió hektárral kevesebb őszi rosz van, mint a mult esztendőben. Föltéve már most, hogy a rozsvetés a normálisnál is mintegy 15-20 százalékkal gyöngébb termést fog adni, egészen valószínű, hogy az idei összes eredmény roszból 100 millió hektoliterrel kisebb lesz. Az európai rozstermés 1894-ben 530-540 millió hektoliter volt és így a termés-deficit igen jelentékeny ürt fog hagyni maga után. Még nem volna ez baj, ha a többi termények: ősziék és tavasz-ziak mindenütt jó termést igrnének; jó termésre azonban ugyszólván schol sincsen kilátás, ellenkezőleg jóformán világszerte panaszkodnak nemcsak az őszi búzát és rozst illetőleg hanem a szárazság miatt részben roszszul és gyöngén kelt tavasz-ziak miatt is.

Vasúti menetrend.

Szolnok—H.-M.-Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perckor éjjel, 11 óra 55 p. délelőtt és 4 óra 35 p. déltán.
Pusztá-Tenyéről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 41 p. déltán és 5 óra 23 p. déltán.
Tisza-Földvárról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 59 p. déltán és 6 óra 29 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 10 p. reggel, 2 óra 52 déltán és 7 óra 20 p. este.
Tökérről indul 7 óra 41 p. reggel, 3 óra 23 p. déltán és 7 óra 47 p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 15 p. reggel, 3 óra 45 p. déltán és 8 óra 17 p. este.
Szentesről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 54 p. reggel és 5 óra 15 p. déltán.
Szegvárról indul 5 óra 13 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 39 p. déltán.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 15 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 óra 37 p. délelőtt és 7 óra 08 p. este.

H.-M.-Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 10 p. déltán és 8 óra 10 p. este.
Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 17 p. déltán és 9 óra 17 p. éjjel.
Szegvárról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 40 p. déltán és 9 óra 40 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 6 óra 00 perc este és 10 óra 00 perc éjjel.
Szentesről indul 6 óra 05 p. reggel, 11 óra 37 p. délelőtt és 6 óra 20 p. este.
Tökérről indul 6 óra 39 p. reggel, 12 óra 13 p. dél és 6 óra 52 p. este.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 21 p. reggel, 12 óra 55 p. déltán és 7 óra 31 p. este.
Tisza-Földvárról indul 8 óra 11 p. reggel, 1 óra 50 p. déltán és 8 óra 14 p. este.
Pusztá-Tenyéről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 3 óra 01 p. déltán és 9 óra 18 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 óra 00 perc délelőtt, 3 óra 48 p. déltán és 10 óra 01 p. éjjel.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 11 óra 46 p. délelőtt, 4 óra 55 p. déltán, 2 óra 30 p. éjjel, 5 óra 23 p. reggel.
Budapestre érkezik 1 óra 50 p. déltán, 8 óra 15 p. este, 5 ó. 6. 50 p. reggel és 7 ó. 25 p. reggel.

Budapest—Szolnok.

Budapestről indul 8 óra 25 p. reggel, 2 óra 10 p. déltán, 7 ó. 10 p. este és 9 óra 15 p. este.
Szolnokra érkezik 11 óra 24 p. délelőtt, 4 óra 07 p. déltán, 10 óra 16 p. éj. és 11 óra 12 p. éj.

Szeged—B.-Csaba.

Szegedről indul 3 óra 30 p. éjjel, 10 óra 30 p. délelőtt, 3 ó. 10 p. déltán, 6 óra 40 p. este.
Algyőről indul 3 óra 51 p. éjjel, 10 óra 44 p. délelőtt, 3 óra 24 p. déltán, 7 óra 06 p. este.
Vásárhelyre érkezik 4 óra 27 p. éjjel, 11 óra 05 p. délelőtt, 3 ó. 56 p. déltán, 7 óra 50 p. este.
Vásárhelyről indul 4 óra 32 p. éjjel, 11 óra 10 p. délelőtt, 7 óra 57 p. este.
Orosházáról indul 5 óra 38 p. reggel, 12 óra 00 perc éjjel, 9 óra 38 p. éjjel.
B.-Csabára érkezik 6 óra 37 reggel, 12 óra 55 p. déltán, 11 óra 10 p. éjjel.

B.-Csaba—Szeged.

B.-Csabáról indul 4 óra 40 p. éjjel, 2 óra 13 p. déltán, 7 óra 17 p. este.
Orosházáról indul 5 óra 47 p. reggel, 3 óra 13 p. déltán, 8 óra 32 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 54 p. reggel, 3 óra 58 p. déltán, 9 óra 21 p. éjjel.
Vásárhelyről indul 7 óra 04 p. reggel, 11 ó. 06 p. délelőtt, 4 óra 03 p. déltán, 9 óra 26 p. éjjel.
Algyőről indul 7 óra 43 p. reggel, 11 ó. 38 p. délelőtt, 4 óra 25 p. déltán, 10 óra 02 p. éjjel.
Szegedre érkezik 8 óra 00 perc reggel, 11 ó. 51 p. délelőtt, 4 óra 38 p. déltán, 10 ó. 20 p. éjjel.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 45 p. d. u.
Félegyházára érkezik 10 ó. 21 p. d. e., 3 ó. 46 p. d. u.
Félegyházáról ind. 12 ó. 19 p. d. u., 4 ó. 48 p. d. u.
Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 49 p. d. u.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 ó. 01 p. d. e., 2 ó. 31 p. d. u.
Félegyházára érkezik 11 ó. 04 p. d. e., 4 ó. 03 p. d. u.
Félegyházáról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 10 p. d. u.
Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 10 p. este.

Félegyháza—Budapest.

Félegyházáról indul 11 ó. 6 p. d. e., 4 ó. 13 p. d. u.
Budapestre érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 8 ó. 25 p. este

Budapest—Félegyháza.

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel, 2 óra 25 perc déltán, 4 óra 25 perc déltán.
Félegyházára érkezik 12 óra 11 perc déltán, 4 óra 47 perc déltán, 7 óra 57 perc este.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferenc

Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Nyilttér.

A bábocka-mindszenti szakasz igazgatója.

572/1895.sz.

Hirdetmény.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat bábocka-mindszenti szakaszának védgátjain, azok lejtőjén és a töltés padkákon a lucerna kaszálóknak és egyéb fűtermésnek ez évi használata — kizárásával a magtermelésnek és legeltetésnek — 100 vagy 200 méteres szakaszokban nyilvános árverés útján s azonnali készpénz fizetés mellett, a helyszínén a legtöbbet ígérőknek f. évi május hó 20, 21 és 22-ik napjain bizottságilag haszonbérbe fog adatni.

Az eladás sorrendje a következő:

1. május hó 20-án, hétfőn reggel 9 órakor a Szeffű-csárdánál kezdve, délig a kurcatoroki őrházig, délután 2 órakor folytatva a szegvár-szentesi határig;

2. május 21-én, kedden reggel 9 órakor a szegvár-szentesi határnál kezdve, délig a Kucori őrházig, délután 2 órakor kezdve felfelé a teési magas partig;

3. május 22-én, szerdán reggel 8 órakor az öcsöd-bábockai határnál kezdve délig a tűzkövesi őrházig, délután 2 órakor pedig ezen őrháztól a teési magas partig.

Bérelni szándékozók ezen árverésre azzal hivatnak meg, hogy a haszonbérbe adott lucerna és fűtermés kaszálásának joga folyó év november 1-éig adatik ki és hogy a Kucori őrháztól a teési magas partig terjedő gátvonalon esetleg a libalegeltetés joga és a víz felőli előtér is ki fog adatni.

Szentesen, 1895. május hó 10-én.

Schneider József,
h. igazg. sz. mérnök.

DR. HALÁSZ

orvostudor

v. egyetemi tanársegéd
orr—torok—gége—füll

és

fogorvos

Hődemző-Vásárhelyen telepedett le.

Rendel: délelőtt 11—5-ig délután.

Foghúzás, fogtömés, műfogak és fog-sorok. 4-1

Andrássy-útca 39, Szabó kőműves háza.

598/v. 1895. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1894. évi 4576. számú végzése következtében dr. Purjesz János ügyvéd által képviselt Schiller Hermann szentesi lakos javára Borsodi Imre nagy-beckereki lakos ellen 531 ftt 65. kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 308 ftt 59 kr-ra becsült borbokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. jbróság 3594/1895. számú végzése folytán 531 ftt 65 kr tőkekövetelés, ennek 1894. évi február hó 13. napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 14 ftt 30 krban bíróság már megallapított költségek erejéig Szentesen, Gulai lakásán leendő eszközzésére 1895. évi május hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1895. évi április 28.

VÉGH SÁNDOR,
kir. járásbírósgai végrehajtó.

352/v. 1895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré

teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1895. évi 1155. számú végzése következtében dr. Tasnády Antal ügyvéd által képviselt Mor Sámuel szegvári lakos javára id. Bihari Mátyás szegvári lakos ellen 116 ftt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1100 ftt-ra becsült Hock-féle 154 számú gépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. jbróság 2187/1895. számú végzése folytán 116 ftt tőkekövetelés, ennek 1891. évi július hó 18 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 79 ftt 46 krban bíróság már megallapított költségek erejéig Szegváron, alperes lakásán leendő eszközzésére 1895. évi május hó 15-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1895. évi április hó 29.

VÉGH SÁNDOR,
kir. jbróságai végrehajtó.

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a 60 éve fennálló üzletemben

raktáron levő kitünő minőségű áruimat, um.: szintartó-kartony, batiszt és szaténokat, pamut, cérna és kreászvásznakat, asztalneműket, ágyszerítőköt, fekete- és szines posztókat, kamgarn kelméket, peruvint, gyapjúszöveteket, nőiruha kelméket, valamint mindenféle kendőket és selyem-árúkat olcsó árakra leszállítottam, hogy a n. é. közönségnek kedvező alkalmat nyujsak olcsó de jó minőségű árúk beszerzésére, miről egy vásárlással megjegyződést szerezni méltóztassék.

A n. é. közönség szives párfogásába magamat ajánlom

Neumann Jakob.

Bankegyesületi Váltóüzlet-Részvénytársaság.

Van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy működésünket a mai mapon megkezdtük és irodánkat a

Fürdő-útca 1. számú házban

helyeztük el.

Az intézet ügyvezetésével BASCH LAJOS ur igazgatósági tag bizatott meg.

Intézetünk működési köre a következőkre terjed ki:

1. Értékpapírok, külföldi váltók és pénznemek vétele és eladása;
2. Bel- vagy külföldi tőzsdére vonatkozó megbízások teljesítése
3. Utalványok és hitellevelek kiállítása a bel- vagy külföldre;
4. Előlegezés mindennemű értékpapírra;
5. Letéték elfogadása megőrzés vagy kezelés végett;
6. Kisorsolt értékpapírok, lejárt szelvények beváltása (díjmentesen);
7. Új szelvényívek beszerzése;
8. Bel- és külföldi sorsjegyhúzások ellenőrzése;
9. Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

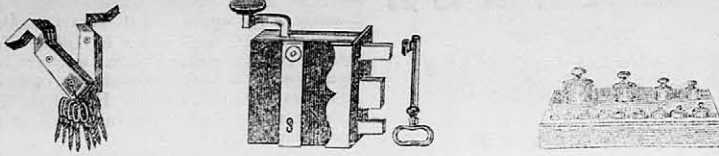
Továbbá, ügyfeleink részére külön értesítő-osztályt szerveztünk, a mely lehetővé teszi, hogy az európai tőzsdéken előforduló eseményekről, úgyszintén minden kérdésről, mely a tőzsde- és váltóüzlettel összefügg, hűséges tájékoztat nyujsathassunk. Ugyanez úton készségesen szolgálunk hasznos tanácsal az csetre, ha a birtokában levő értékpapírokat más neműekkel kicserélni óhajtáná.

Felkérjük t. Cimedet, hogy szives megbízásaival bennünket megtisztelni méltóztassék és biztosítjuk, hogy nemcsak készséggel vagyunk szolgálatára, hanem örökdéni fogunk feltételeinket mindenkor oly előnyösen szabni, hogy ez által megelégedését és bizalmat kiérdemeljük.

3-1

Teljes tisztelettel:

BANKEGYESULETI VÁLTÓÜZLET-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Hol találjuk a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrást?

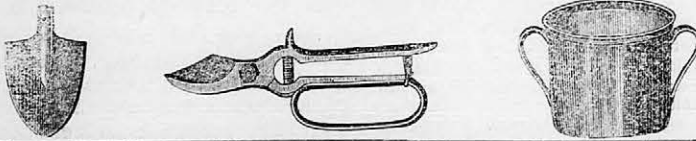
csak egyedül **Szenássy Ferenc utóda** vas- és fűszer-üzletében, ahol öntött és lemez konyhaedények, mindennemű szerszámok, rúdvasak, tengelyek, vaslemez, acélok, kovács- és drótszegek, bútór- és épület-vasalások, gépszijak, tömlők, dobsinek, kapák és ások, legkitünőbb ezüst-aczélból készült jótállás melletti kaszák kaphatók.

Továbbá még cukor, kávé, rizskása, gyertyák, mandula, mazsola, amerikai petróleum, **Dietrich és fia cég** tea és rum kizárólagos raktára.

Különösen figyelmeztetem a nagyrédmű közönséget a nálam kapható többféle igen olcsó francia cognacra, száraz és olajba tört festékre. Szentesen, 1895. április hó.

26-3

Szenássy Ferenc utóda.

H I R D E T M É N Y.

4-2

Ő császári és apostoli királyi felségének f. évi január hó 17-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározása folytán ezennel megindították a

XVIII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a pesti szegénygyermek-kórház-egylet, a budai nőegylet, vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, a Mensa akadémia, a háromszékmezei árva fiú és szeretetház, a siketnémák kolozsvári országos intézete, az aradi tükötnéma iskola, a fiúmei Mária árvaház egyenkint egy tízed részben és a Ranolder-féle tan- és nevelőintézet, a nagymihályi köz-kórház, a fehéskereszt egylet és a budapesti angol kisasszonyok tanintézete egy huszad részben fognak részesítettetni

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint **160,000 forint**ra ruagnak és pedig:

1 főnyeremény	— — — — — 60000 frt	2 nyeremény egyenkint	— 2000 frt
1 „	— — — — — 15000 „	4 „	— 1000 „
1 „	— — — — — 10000 „	20 „	— 500 „
1 nyeremény	— — — — — 5000 „	50 „	— 100 „
1 „	— — — — — 4000 „	200 „	— 50 „
1 „	— — — — — 3000 „	3000 „	— 10 „

az összes nyeremények készpénzben fizetlének ki.

A húzás visszavonhatatlanul **189. évi június hó 26-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fő-vámház fölémelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sós- és adóhivatálnál, a legtöbb postahivatálnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-áruháznál közögnél.

Budapesten, 1895. január hó 17-én.

M. kir. lottó-igazgatóság.

SCHLICK -féle vasöntöde és gépgyár-
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:
VI. KER., KÜLSŐ VÁCI-ÚT 29-35.

Városi iroda és raktár:
PODMANICZKY-ÚTCA 14.

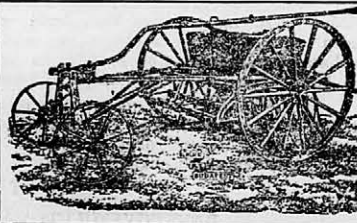
Gőz- és járgánycséplő-készületek,
számos első díjjal kitűnt. Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,

mélyítő és egytetemes acélekék,
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
egyvasú ekék, talajmívelő-
eszközök, valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS“ sorba-
vetőgépek. 12 3

Takarmánykészítő gépek, darálóok, őrlőmal-
mok és mindennemű gazdasági gépek. Ere-
deti amerikai kővető és marokrakó arató-
gépek és fűkaszó gépek, szállítható mezeti
vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

nagyszerben hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomornyomasztás, bűzös lehellet, feltűlés, savanyú felbőffés, hasmenés, gyomorférgés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatos gyogyszernek bizonyult fejfájásnál, a megnyíven ez a gyomortól származott, gyomorülterhelésnél étellekkel és italokkal, gliiszták, májbajok és hámoroidáknál.

Említett bajoknál a **Mariaczelli gyomorcseppek** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forráktár: **Török Jozsef** gyógyszerlára **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valodiságtal bizonyított“.

A **Mariaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók Szentesen Várady Lajos, Podhradszky F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdy Károly s Remetey Dező gyógyszerlárában.

26-12

GUMMI!

Eredeti párisi gummi és hálhólyag, finomságban és jóságban a legmagasabb igényt is föltelmlő, tucatja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frtig. **Bonts amer.** (rövid) 3 és 4 frt, legfinomabb párisi hőlgyövcacs 2, 3, 4 és 5 frt. Néi preservatív, Hasse szerint 2 frt, Mensinger tanár szerint 2 frt 50 kr. drbjá. Szétküldés úskréció mellett lepecsételt levelekben, utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése után.

REIF J. Bécs, I. Brandstette 3.

Praktikus mintagyűjtemény uraknak, teljes 5 frt, kisebb 4, 3 és 2 frt. Arjegyzekek zárt borítékban díjtalan. Magyarországi t. megrendelők 10 százalékos árengedményt kapnak.

Dobray Sándor kereskedésében

kizárólag Dreher-féle

eredeti friss töltésű dupla márciusi
palack-sör,

— mely minden más gyártmány közt
elismert legjobb minőségű, legolcsóbb
árban folyton kapható. 2-2

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy jóhírnéneked örvendő cipész-üzletemet továbbra is fentartom, szakértő üzletvezető alkalmazása és saját felügyelete és felelőssége mellett. Becs megrendelőim eddigi pártfogását megköszönve és továbbra is kérve, maradtam

Szentesen, 1895. május hó.

Kész lábbelik jutányos áron kaphatók.

kiváló tisztelettel:
Varga Bénéámin,
cipész-mester.

Rendkívüli sikere

a genfi precizio-remontoár-oxid zsebóráknak goldin kengyelrel és koronával, jótállás mellett antimagnetikus pontos műszerkezettel s hozzá illő elegáns óralánccal.

Ezen órák kitünő, szolid és pontos kivitelüknel fogva alkalmasok, minden eddigi forgalomba hozott és bármiként feldicsért zsebórákat is kiszorítani, minthogy az az előnyük is meg van, hogy nem fekednek meg.

Mint a fentemlített órágyár egyetlen képviselője, egyúttal egyedárusítója vagyok a világszerte ismert

Goldin-Szavonet-Remontoár óráknak is (kettős fődülék) Módomban van tehát ezeket kitünő, általánosan elismert minőségben, antimagnetikus precizószerkezettel,

csak 5 frt 50 kr.

árban szállítani. Olyan előny, melyet semmiféle konkurrens nem nyújthat.

Minden órához börtök és 3 évi jótállási jegy lesz csatolva.

RIND EMÁNUEL Bécs, Praterstrasse 38/R. szám.

— Szétküldés utánvétellel —

3—1

A kárpáti kasza

a „KASZÁS” védjeggyel a legjobb kasza a világon.

Kemény, szívós, csupán egyszerű kalapálással több napon át lehet vele dolgozni és egyetlen kaszakó-fenéssel 20—150 lépésnyire lehet vele kaszálni még a legsűrűbb és a legkeményebb hegyi fűben is. A „kárpáti” kaszát különben egész Magyarországon már a múlt évről, mint a legkitünőbbet ismerik és szó nélkül visszaveszem attól a kit nem elégitene ki.

A valódi kárpáti kasza a „Kaszás” védjeggyel egyedül csak is alulírt cégnél kapható.

Árak a következők:

A kárpáti kasza hossza a könyökkel együtt	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Ára darabonként, krajcárban	70	80	90	100	110	120	130	145	160
Egy 5 kilós postacsomaggal elférő darab	14	13	11	10	9	8	7	6	6

A ki egy postacsomaggal rendel, bérmentve kapja. A ki pedig 3 postacsomaggal rendel egyszerre, azonkívül egy kaszát is kap ingyen ráadásul.

1 drb kárpáti kaszakó (fenékök) I^o rendű 16 kr., 1 drb kárpáti kaszakó II° rendű 10 kr.

1 kalapáló készlet: álló és kalapács angol acélból 75 kr.

4—1

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedése, BUDAPEST Andrassy-út 23.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 21, egész 12 lóerőt, továbbá fűrészes-csaplőgépek, tisztító-rosták, kőkolozók, kuszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” a legjobb sorvetőgépek, szécskavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyetememes acél-ekék és minden egyéb 2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Jégkár elleni biztosítást

a legolcsóbban eszközöl, — száz frt után 60 krajcárjával —

SCHILLER HERMANN M.

fűszerkereskedő — Szentesen. 3—1

WALLA JÓZSEF

czementáru-gyára, építési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:

GRANITTERAZZÓ,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZŐKÖKUTAK,
CEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKAL
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:

KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
MERTLACHI-LAPOK
TERRACOTTA-ÁRUI,
KÖFEDÉLPÉP,
TŰZÁLLÓ TÉGLÁK,
KEMÉNY-RAKVA-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenau Portland cement és vízhatlan mész-gyárnak.

ROZSAVÁGCSŐVEK

Gyári raktára a gartenau Portland cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Arany érem Pécs 1888.

**Kárpáti mellszörp
köhögés ellen**

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számaróköhögés, nehéz lélegzés, tudóvesz, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknél. 1 doboz ára 25 kr.

Kárpáti melltea.

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán, Szentesen, **Gümbös László** gyógyszerésztárában.

20-6 (Telefon hálózat 5-ik szám.)

Ifj. Zsoldos Ferenc

szentesi téglagyárában kocsí- és galogutakat burkolására alkalmas járda-tégla — tíz évi jótállás mellett is — továbbá fal- és kút-tégla, valamint vakolat nélküli építéshez alkalmas sajtolt téglák, szabadalmazott fedél-cserép, négy és hatszögletes padolat-téglák kaphatók. 10-2

Hirdetés.

Özv. Aradi Lajosné és Aradi Eszternek derekegyházioldalon két fertály földje, tanyával, folyó évi szeptember 24-től bérbeadandó. — Ertekezhetni III. t. 41. h.-sz. alatt. 2-2

SARG orvosrendőrileg megvizsgált (bizonylat Pécs, 1887. július 3.)

SOK MILLIÓ SZOR

Fogtisztító és ápoló-szer.

Kapható mindenütt.

kipróbálva és jónak találva, fogorvosok által ajánlva, egyúttal a legolcsóbb

40-25

20-8

Az embernek nincs az

EGÉSZSÉG-

énél drágább kincse, miért is az, aki új vagy idült gyomor-, bél-, tüdő- vagy melbaj, valamint minden

belső bajban,

és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés, ájulás, fejfájás, aranyér, opetulálás, máj- és altesti bántalmak, vértórtulás a fej- vagy szívhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vértöpes, nyúlás, álmatlanság, szív-dobogás, köszvény vagy eszűban szenved, biztos sikert ér el az

Egészségi Regulator által.

Ára használati utasítással 2 kor. (1 frt.) Postán küldve láda és fuvarlevélet 40 fillérrel (20 kor.) több.

Szétküldés a vidékre csakis a

„Hattyúhoz“ cz. gyógyszeráról,

BUDAPEST, VI., Szabolcs-útea 32. szám.

Jelzálog-kölesönt

4%, 4 1/2%, 5% kamatlábra megfelelő tőketörlesztéssel, egy elsőrendű hazai pénzüintézetből 15-50 évig terjedő törlesztésre

ház és földbirtokra

a legelőnyösebb föltételek és legrövidebb idő alatt közvetít

Mayer Vilmos Szentesen, III. tized 35-ik házszám alatt, Csúcs Lajos úr házában.

Ugyanott a Fonciere Pesti Biztosító-Társaság ügynöksége

tűz- és jégkarak ellen

való biztosítások a legelőnyösebb föltételek mellett felvételnek. 5-3

Zenélő sétatápálcá,

elegáns pálcá, ércgombbal, melyen mindenki legott eljátszhatja a legszebb dalokat. Ujdonság! Igen szép házi zenének vagy kirándulásoknál. Darabja csak 2 frt, utánvétellel, vagy az összeg előleges beklüldése mellett. Postabélyegeket késpenzül fogadok el.

Ujdonsági Ujdonsági Kirberg O., Düsseldorfban a Rajna mellett.

Háziasszonyok figyelmébe.

A legújabb kímélő, könnyű mód a fehérenemű-mosáshoz és legszebb ruha fényvasaláshoz minden vasalóval elérhető, ha a Klacksbrunn-féle ezüst fehérenemű fényt és mosóport használjuk.

Bel- és külföldi szaklapok által és a legnagyobb tisztító intézetekben és jobb magán-házakban mint a legjobb és legolcsóbb, különösen ártatlan szer ismertettet el, mely által a fehérenemű hófehér és tükör-fényes lesz.

Uri és női kabátokon, melyek a hajtól a gallérról zsírosak lettek, csodálatos könnyűséggel kitisztítható a gallér.

Egy doboz Klacksbrunn-féle Havasi gyopár fehé ezüst fénypor utasítással 20 kr, Mosópor Klacksbrunn-féle, utasítással 12 kr.

Kapható egyedül:

Szénássy Ferencz utódánál Szentesen. 6-5

Főnyeremény esetleg 500.000 márka.

Szerencse-jelentés!

A nyereményekért az állam kezkesedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás nyeremény — esélyeire való részvételre, melyben

11 millió 348,795 márkát mulhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénzsorsolás nyereményei, melyben tervszerűen csak 115,000 sorsjegy foglaltatik, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka.

Premia	300,000 márka	56 nyeremény . . .	á 5000 márka
1 nyeremény	á 200,000	106	á 3000
2	100,000	231	2000
1	75,000	812	1000
1	70,000	1415	400
1	65,000	20	300
1	60,000	132	á 200 és 150
1	55,000	39755	á 155
2	50,000	8290	á 134, 100 és 98
1	40,000	6848	á 69, 42 és 20
3	20,000		
21	10,000		
		összesen:	57,700 nyeremény,

mely rövid néhány hónap alatt, 7 osztályban biztosan eldőlt.

Az első osztályú főnyeremény 50,000 márka, mely a második osztályban 55,000 márka, a harmadikban 60,000, a negyedikben 65,000, az ötödikben 70,000, a hatodikban 75,000, a hetedikben 80,000 márkára növekszik és így a 300,000 márkás prómiaival 500,000 márka lehet.

Ezen első nyeremény sorsolásra, mely hivatalosan van megállapítva:

- egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.
- egy fél „ „ „ „ 1 „ 75 „
- egy negyed „ „ „ „ „ 90 „

A megtörtént húzás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket.

Sorsolási tervet az államcimerrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztások mind a hét osztályra megtudhatók, előre küldök díjlanul.

A nyereménypénzek kifizetése és szétküldése közvetlenül tőlem történik az érdekeltekhez, pontosan és szigorú titoktartás mellett

==== Megrendelések postautalvánnyal vagy levélben kéretnek. ====

Megbizásokkal a küszöbön álló pénz-sorshúzására tehát azonnal, de legkésőbb

f. évi május 22-ig kiki bizalommal forduljon:

HECKSCHER JÓZSEF Bank- és pénzváltó üzletéhez, **Hamburgban.**